

ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПІД ЧАС НАПИСАННЯ ВУЗЬКОПРЕДМЕТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗВІТІВ

Ничик О. В.

*кандидат технічних наук,
доцент кафедри екології та екоменеджменту
Національний університет харчових технологій
м. Київ, Україна*

Напевно, не пройшло і року, як штучний інтелект у вигляді ChatGPT активно увійшов у моє життя викладача як активний помічник у формуванні теми лекцій, формуванні структури презентацій, ідей для написання наукових публікацій. Можливості поступово розширюються. Найголовніше, звичайно, це легкість у використанні. І суттєве скорочення витрат часу на завдання, які раніше доводилося виконувати і вдень, і вночі.

Технології над інтенсивно змінюються і я з цікавістю дізнаюся для себе нове, але і усвідомлюю про ризики, які варто прораховувати, але не завжди вдається. Так, безперечно, ChatGPT є незамінним помічником під час підготовки до занять, але здобувачі освіти це вже теж давно зрозуміли і активно використовують для полегшення свого студентського життя, але не завжди усвідомлюючи, що можуть порушувати академічну етику. В цілому поганого у використанні здобувачами при виваженому підході штучного інтелекту не бачу, але виникнення спокуси видачі роботи III за свою вже є прямим порушенням положень Кодексу академічної етики, який впроваджено в університеті [1] та розміщено на сайті навчального закладу.

Останні два роки викладаю дисципліну «Управління екологічними ризиками», у робочій програмі якої передбачено вивчення процедур, які активно використовуються для належної діяльності суб'єктів господарювання в межах природоохоронного законодавства України і реалізація яких дозволяє мінімізувати або повністю уникнути негативного впливу на навколишнє середовище. До цих процедур відносять Оцінку впливу на довкілля [2], Екологічний аудит. Стратегічну екологічну оцінку.

Звичайно, що в межах університету здобувачі не можуть готувати повні звіти по даних процедурах, але їх елементи зробити в змозі.

Наприклад, рекомендації за результатами аудиту чи аналіз впливу вітрової енергетики на біоту і т.д.

Ось тут і приходить на допомогу штучний інтелект. Так, звичайно, звіт має бути сформованим у певному порядку, але і чітких вимог до нього немає. Саме зараз може відіграти свою роль штучний інтелект. Є конкретні дані, є нормативні документи для порівняння і ChatGPT. Досвід виконання міні-звітів у моїх здобувачів вже є. Але і виникла проблема, хоча і цілком передбачувана – це надзвичайна текучість і нестабільність природоохоронного законодавства у країні та й те, що штучний інтелект не дуже працює з інформацією в мережі, внесеною після 2020 року.

Але якщо не зважати на такі речі, адже здобувач навчається складати звіти, то виходять досить пристойні роботи. Але чи порушує студент положення академічної доброчесності в даному випадку чи ні? Запитання, напевно, риторичне.

На мою думку, саме у цьому випадку використання штучного інтелекту дозволяє надавати шаблонній звітній роботі індивідуальності, свого особливого стилю написання. Тут повністю на ChatGPT покласти не можна, адже він не завжди коректно враховує законодавчі моменти, а от аналітичну частину допомогти підготувати зможе. Отже, за штучним інтелектом майбутнє. Як в освіті, так і в роботі консалтингових організацій, які найчастіше реалізують названі вище процедури.

Список посилань

1. Регламентуючі документи НУХТ, Київ, 2023. <https://nuft.edu.ua/dostup-do-publichnoi-informacii/akademichna-etika/reglamentuyuchi-dokumenty-nuxt> (дата звернення 16.10.2023).
2. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23 травня 2017 р. № 2059-VIII / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text> (дата звернення 17.09.2023).